

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7052/03

בג"ץ 7102/03

בפני :

כבוד הנשיא א' ברק
כבוד המשנה לנשיא (בדימ') א' מצא
כבוד המישנה לנשיא מ' חשין
כבוד השופט י' טירקל
כבוד השופטת ד' ביניש
כבוד השופט א' ריבלין
כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
כבוד השופט א' לוי
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עדיאל

העותרים בבג"ץ 7052/03 :

1. עדאלה-המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
2. עו"ד מוראד אל סאנע
3. עביר אל סאנע
4. רנית טבילה
5. חאתם טבילה
6. אסאלה טבילה-קטינה
7. דימא טבילה-קטינה
8. שאוקי ח'טיב, יו"ר ועדת המעקב העליונה לענייני הציבור
9. ח"כ טלב אל סאנע
10. ח"כ מוחמד ברכה
11. ח"כ עזמי בשארה
12. ח"כ עבד אל-מאלק דהאמשה
13. ח"כ ג'מאל זחאלקה
14. ח"כ ואסל טאהא
15. ח"כ אחמד טיבי
16. ח"כ עסאם מחיול

העותרים בבג"ץ 7102/03 :

1. ח"כ זהבה גלאון, יו"ר סיעת מרצ
2. ח"כ רומן ברונפמן
3. סיעת מרצ-ישראל הדמוקרטית

נ ג ד

המשיבים בבג"ץ 7052/03 : 1. שר הפנים

2. היועץ המשפטי לממשלה
3. הרוב היהודי לישראל
4. עמותת נפגעי הטרור הערבי
5. שפרה הופמן

המשיבים בבג"ץ 7102/03 :
 1. היועץ המשפטי לממשלה
 2. שר הפנים

בקשות למתן צו ביניים

בשם העותרים בבג"ץ 7052/03 : עו"ד חסן ג'בארין; עו"ד ארנה כהן

בשם העותרים בבג"ץ 7102/03 : עו"ד דפנה הולץ-לכנר

בשם המשיבים מס' 1 ו-2
 בבג"ץ 7052/03, והמשיבים
 בבג"ץ 7102/03 : עו"ד יוכי גנסיין

החלטה

1. ביום 6.8.2003 נכנס לתוקפו חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) התשס"ג-2003 (להלן – החוק). על פי הקבוע בו (בסעיף 5) :

”חוק זה יעמוד בתוקפו עד תום שנה מיום פרסומו ואולם רשאי הממשלה, באישור הכנסת, להאריך בצו את תוקפו מעת לעת לתקופה שלא תעלה בכל פעם על שנה אחת.”

נגד חוקתיותו של החוק הוגשו העתירות הנוכחיות. בטרם היה סיפק בידינו לפסוק בעתירות חלפה שנה מיום פרסום החוק. ביום 18.7.2004 פורסם צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ד-2004. נקבע בו כי :

”בתוקף סמכותה לפי סעיף 5 לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג - 2003 (להלן – החוק) ובאישור הכנסת מצווה הממשלה לאמור :

הארכת תוקף החוק

1. החוק יוארך עד ליום כ"ו בשבט התשס"ה (5 בפברואר 2005).”

2. תוקף החוק הוארך אפוא בששה חודשים. במקביל, בהתאם להחלטת הממשלה, החלו המשיבים בניסוח תיקון לחוק. על רקע זה הונחה בפנינו בקשת העותרים למתן צו ביניים עד להכרעה בעתירות. בהחלטתנו (מיום 14.12.2004) דחינו את הבקשה. קבענו, כי:

“לאור הזמן הקצר העומד לרשותנו עד לחלוף תוקפו של החוק (פחות מחודשיים) מזה, ולאור הודעת המשיבים כי עתיד לחול שינוי בהוראות החוק מזה, הגענו לכלל מסקנה כי מן הראוי הוא שפסק דיננו יינתן על בסיס המציאות הנורמטיבית החדשה אשר תיווצר תוך פחות מחודשיים. ... עם פרסום ההסדר החדש תימסר לנו בתוך חמישה עשר יום הודעה עליו. העותרים יוכלו להשיב להודעה בתוך חמישה עשר יום מקבלתה.

...

בפנינו בקשה ... למתן צו ביניים עד להחלטתנו בעתירות. הננו סבורים כי בנסיבות שנוצרו, אין מקום עתה להיעתר לבקשה לעיין מחדש בהחלטתנו שלא ליתן צו ביניים.”

3. על-פי הודעת המשיבים שהוגשה לנו (ביום 18.2.2005), גובש במשרד הפנים תזכיר הצעת חוק, המשנה חלק מהוראות החוק. התזכיר הופץ ביום 28.12.2004 לקבלת הערות, בין היתר מצד חלק מן העותרים בעתירות שלפנינו. בד בבד, נכנס (ביום 10.1.2005) השר א' פינס לתפקידו החדש כשר הפנים. בעקבות זאת חודשה בחינתו של התיקון המוצע לחוק, ומתקיימים בנושא דיונים והתייעצויות.

4. בינתיים, פורסם ביום 3.2.2005 צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), (הארכת תוף החוק), התשס"ה-2005. זו לשונו:

“בתוקף סמכותה לפי סעיף 5 לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 (להלן – החוק), ובאישור הכנסת, מצווה הממשלה לאמור:

הארכת תוקף החוק

1. החוק יוארך עד יום כ"ב באייר התשס"ה (31 במאי 2005).”

5. בצו זה הוארך, אפוא, תוקף החוק בכארבעה חודשים נוספים. בהודעת המשיבים (מיום 18.2.2005) הוסבר, כי מטרת ההארכה, עליה הוחלט בממשלה פה אחד, הינה "לאפשר לשרי הממשלה החדשים להידרש לנושא בכללותו, כמו גם לתזכיר החוק שגובש". בתגובותיהם להודעה שבים העותרים ומבקשים, כי יינתן צו ביניים, שישעה את תוקף החוק עד להכרעה בעתירות.

6. דעתנו היא, שאין מקום למתן צו ביניים כבקשת העותרים. זאת אנו אומרים בתינתנו דעתנו לתקופה המוגבלת של הארכת תוקף החוק (כעשרה חודשים בסך-הכל), ולעובדה שהליך ניסוחו של התיקון לחוק מצוי בעיצומו. על כן, הבקשה לצו ביניים נדחית.

ניתנה היום, כ' באדר א' התשס"ה (1.3.2005).

ה נ ש י א	המשנה לנשיא (בדימ')	המישנה לנשיא	ש ו פ ט
ש ו פ ט	ש ו פ ט	ש ו פ ט	ש ו פ ט
ש ו פ ט	ש ו פ ט	ש ו פ ט	ש ו פ ט
ש ו פ ט			